

ความรู้พื้นฐานเบื้องต้นเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง ของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ

ภูมิภัทร์ แดงวัง

อาจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ : 19 ธันวาคม 2561

วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ : 15 กุมภาพันธ์ 2562

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ : 1 มีนาคม 2562

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายถึงเรื่องของการบัญชีป้องกันความเสี่ยง ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญของมาตรฐานรายการทางการเงิน ฉบับที่ 9 (TFRS9) โดยบทความนี้จะเฉพาะเจาะจงไปที่การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ (Hedge of a net investment in a foreign operation) เป็นหลัก ซึ่งจะกล่าวถึงหลักการ รูปแบบ และองค์ประกอบสำคัญของการบัญชีป้องกันดังกล่าว นอกจากนี้ยังอ้างอิงถึงวิธีการวัดความมีประสิทธิภาพของการป้องกันความเสี่ยงนั้น ๆ และมีตัวอย่างประกอบแนบท้ายเพื่อประกอบการอธิบาย

คำสำคัญ: การดำเนินงานในหน่วยงานต่างประเทศ การบัญชีป้องกันความเสี่ยง มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9

Fundamental Principles of Net Investment Hedge

Phoompat Dangwung

Lecturer of Department of Accounting,

Thammasat Business School, Thammasat University

Received: *December 19, 2018*

Revised: *February 15, 2019*

Accepted: *March 1, 2019*

ABSTRACT

This article aims to explain the hedge of a net investment in a foreign operation which is a major part of International Financial Reporting Standard 9 (IFRS9): Financial Instruments. It also provides a concept, framework and significant components of net investment hedge activities. In addition, the latter part provides the illustrative example to give a guidance for measurement of ineffectiveness and accounting practice.

Keywords: Hedge Accounting, Investment in foreign currency operation, TFRS9

บทนำ

ในยุคปัจจุบันการบัญชีป้องกันความเสี่ยงเป็นวิธีการบัญชีที่เข้ามามีบทบาทและได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ซึ่งการบัญชีป้องกันความเสี่ยงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้บริหารที่จะสามารถช่วยลดความเสี่ยงในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่องบการเงิน อย่างเช่น ความเสี่ยงในการเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรม ความเสี่ยงในการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ความเสี่ยงในความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย ซึ่งความผันผวนที่เกิดจากความเสี่ยงเหล่านั้น ถ้าหากกิจการไม่ได้มีการทำการป้องกันความเสี่ยงไว้ ผลกระทบจากความเสี่ยงดังกล่าวข้างต้นมักจะกระทบกับกำไรขาดทุนของกิจการโดยตรง แต่ในทางกลับกันหากได้มีการทำบัญชีป้องกันความเสี่ยงไว้ ผลกระทบดังกล่าวจะถูกหักกลบและจะสามารถควบคุมความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญที่เกิดขึ้นได้ โดยในบทความนี้จะกล่าวถึงบัญชีป้องกันความเสี่ยงที่จะนำมาใช้ป้องกันความเสี่ยงในเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศเป็นหลัก พร้อมทั้งมีตัวอย่างของวิธีการลงบัญชีป้องกันความเสี่ยงในตอนท้ายของบทความ

การบัญชีป้องกันความเสี่ยง (Hedge Accounting)

ตามมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 (IFRS 9, online) ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วนหลักคือ 1) การจัดประเภทและการวัดมูลค่าของเครื่องมือทางการเงิน 2) การรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงิน และ 3) การบัญชีป้องกันความเสี่ยง นอกจากนี้เฉพาะส่วนของการบัญชีป้องกันความเสี่ยงยังสามารถจำแนกประเภทของการบัญชีป้องกันความเสี่ยงได้เป็น 3 ประเภทหลัก ได้แก่ การป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม (Fair Value Hedge) การป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด (Cash Flow Hedge) และการป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ (Hedge of a Net Investment in a Foreign Operation)

สำหรับการบัญชีป้องกันความเสี่ยงจะประกอบไปด้วย 2 ส่วนหลักด้วยกันคือ Hedged Item และ Hedging Instrument โดย Hedged Item สามารถเป็นได้หลายประเภท อาทิเช่น สินทรัพย์หรือหนี้สินของกิจการ รายการที่จะซื้อขายล่วงหน้า สัญญาที่คาดว่าจะซื้อขายในอนาคต และในส่วนของ Hedging Instrument แบ่งออกเป็นสองประเภทคือ ทรานซาคชันอนุพันธ์ (Derivative) และไม่ใช่ทรานซาคชันอนุพันธ์ (Non-Derivative) ซึ่งตัวที่นิยมนำมาใช้ในบัญชีป้องกันความเสี่ยงมักจะเป็นทรานซาคชันอนุพันธ์ แต่จะมีข้อยกเว้นบางกรณีที่สามารถใช้ Hedging Instrument ที่ไม่ใช่ทรานซาคชันอนุพันธ์ ในการทำบัญชีป้องกันความเสี่ยง โดยเฉพาะการบัญชีป้องกันความเสี่ยงในการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

รายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง (Hedged Item)

Hedged Item สามารถที่จะเป็นได้ทั้งสินทรัพย์ หนี้สิน ทั้งที่รับรู้แล้ว และสัญญาผูกมัดที่ยังไม่รับรู้ รายการที่คาดการณ์ไว้ หรือเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ ซึ่งอาจเป็นรายการเดี่ยว หรือเป็นกลุ่มของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงก็ได้ โดยในที่นี้จะกล่าวถึงเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศเป็นหลัก

เครื่องมือป้องกันความเสี่ยง (Hedging Instrument) ของเงินลงทุนสุทธิในการดำเนินงานในหน่วยงานต่างประเทศ

จาก (The Basics of Accounting for Derivatives and Hedge Accounting, 2011) เครื่องมือป้องกันความเสี่ยง (Hedging Instrument) ของเงินลงทุนสุทธิตามหน่วยงานต่างประเทศนั้น แบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. Derivative Instrument เช่น การทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Foreign Exchange Forward Contract)
2. Non-derivative Instrument เช่น การกู้ยืมเงินตราต่างประเทศ (Foreign Currency Borrowings) การออกตราสารหนี้สกุลเงินต่างประเทศ (Foreign Currency Denominated Debt)

ซึ่งเมื่อกิจการนำเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงมาใช้ ก็จะต้องมีการวัดมูลค่าเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงเหล่านี้ด้วยมูลค่ายุติธรรม และรับรู้การเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงนั้น ๆ โดยจะรับรู้ผลกำไรขาดทุนส่วนที่ระบุได้ว่ามีประสิทธิผลในการป้องกันความเสี่ยงโดยตรงในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จจิ้น และส่วนของผู้ถือหุ้น โดยจะรับรู้ผลต่างส่วนที่ไม่มีประสิทธิผลซึ่งเกิดจากการที่การเปลี่ยนแปลงของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงมีมูลค่ามากกว่ามูลค่าการเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนสุทธิไว้ในกำไรหรือขาดทุนสุทธิประจำงวด และเมื่อมีการขายหรือจำหน่ายเงินลงทุนสุทธิในกิจการต่างประเทศ กิจการจึงสามารถรับรู้ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของกำไรขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุนในกิจการต่างประเทศ

กิจการที่มีการดำเนินงานในหน่วยงานต่างประเทศ

จากคู่มืออธิบายมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 21 (Federation of Accounting Professions, 2016) กิจการที่มีการดำเนินงานในลักษณะของบริษัทร่วม การร่วมการงาน บริษัทย่อย หรือมีสาขาอยู่ในต่างประเทศซึ่งใช้เงินสกุลที่แตกต่างจากประเทศหลักที่กิจการดำเนินงานอยู่ หรือการมีเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ โดยหน่วยงานต่างประเทศในที่นี้หมายถึง บริษัทย่อย บริษัทร่วม การร่วมการงาน หรือสาขาของกิจการที่เสนองบการเงิน โดยมีกิจกรรมหรือการประกอบกิจกรรมในประเทศอื่น หรือในสกุลเงินอื่น นอกจากประเทศหรือสกุลเงินของกิจการที่เสนองบการเงิน กิจกรรมเหล่านี้ย่อมจะได้รับผลกระทบจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งจะกระทบต่อมูลค่าเงินลงทุนสุทธิของกิจการ

ดังนั้น เพื่อรับมือกับความผันผวนนี้ กิจการสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและความสำเร็จในการบริหารจัดการทางการเงิน โดยใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 (IFRS 9) เข้ามาช่วยป้องกันความเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนที่เกี่ยวข้องกับการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศของสินทรัพย์สุทธิในกิจการต่างประเทศให้เป็นสกุลเงินเดียวกับที่ใช้ดำเนินงานของกิจการ ณ วันที่มีการจำหน่ายเงินลงทุนสุทธิออกไป

การป้องกันความเสี่ยงด้วยการกู้ยืมเงินตราต่างประเทศ (Foreign Currency Borrowings)

เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงที่จะกล่าวถึงคือ การป้องกันความเสี่ยงด้วยการกู้ยืมเงินตราต่างประเทศ (Foreign Currency Borrowings) ซึ่งจัดเป็น Non-Derivative Instruments โดยกิจการจะทำการกู้ยืมเงิน ณ วันเริ่มแรกที่มีการซื้อส่วนได้เสียของสินทรัพย์สุทธิของหน่วยงานต่างประเทศเข้ามาเป็นเงินลงทุนสุทธิของกิจการ โดยกู้ยืมเงินสกุลเงินเดียวกัน ในมูลค่าที่เท่ากับเงินลงทุนสุทธิ เพื่อให้สามารถหักกลบกับการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินลงทุนสุทธิที่มีผล

มาจากความผันผวนในอัตราแลกเปลี่ยน ณ จุดเวลาต่าง ๆ ได้ ซึ่งกิจการจะมีการวัดมูลค่าของเงินกู้ยืมนี้ พร้อมกับการวัดมูลค่าของเงินลงทุนสุทธิทุกวันสิ้นงวด จนกระทั่งขายหรือจำหน่ายเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ

กิจการจะบันทึกรายการเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศเป็นสินทรัพย์ และบันทึกเงินกู้ยืมเงินตราต่างประเทศเป็นหนี้สิน ณ วันที่ตามสัญญา เงินลงทุนและเงินกู้ยืม จะถูกแปลงค่าตามอัตราแลกเปลี่ยนทันที (Spot Rates) ณ วันสิ้นงวดบัญชี กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศดังกล่าวจะถูกบันทึกในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (OCI) หรือกำไรหรือขาดทุนสุทธิประจำงวด แล้วแต่กรณี

การประเมินประสิทธิภาพของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิ

จาก (PricewaterhouseCoopers, 2017) เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงจะยังคงมีประสิทธิภาพหากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยง (Hedging Instrument) ยังสามารถหักลบกับความเปลี่ยนแปลงในรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง (Hedged Item) ได้ ซึ่งหากไม่เข้าเกณฑ์ข้างต้นนี้ จะถือเป็นผลต่างส่วนที่ไม่มีประสิทธิภาพ โดยวิธีที่สามารถใช้ในการวัดมูลค่าของ Hedging Instrument และ Hedged Item มี 2 วิธีคือ

1. ใช้อัตราแลกเปลี่ยนทันที (Spot Rates)
2. ใช้อัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า (Forward Rates) ซึ่งวิธีนี้จะไม่ใช้กับ Non-Derivative Instruments

ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นกรณีที่ใช้การกู้ยืมเงินตราต่างประเทศ (Foreign Currency Borrowings) มาเป็นเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยต่างประเทศ (Net Investment in a Foreign Operation) และยังมี การแสดงการคำนวณประสิทธิภาพของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงด้วย โดยการบัญชีป้องกันความเสี่ยงจะเกิดขึ้นในกรณีของงบการเงินรวมเท่านั้น เพราะว่างบการเงินรวมเท่านั้นที่จะมีการบันทึกสินทรัพย์สุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ ในส่วนของข้อยกเว้นในการบัญชีป้องกันความเสี่ยงสำหรับสาขาในต่างประเทศ จะขอไม่กล่าวถึงในบทความนี้

อัตราแลกเปลี่ยน

	30/6/25x1	31/12/25x1	30/6/25x2	31/12/25x2
USD/BAHT spot rate	0.0283	0.0278	0.0293	0.0304

วันที่ 30 มิถุนายน 25x1

บริษัท ก จดทะเบียนและดำเนินงานในประเทศไทย เข้าซื้อหุ้นสามัญของ บริษัท ข ซึ่งจดทะเบียนและดำเนินงานในต่างประเทศ ในราคา USD 100,000,000 และบริษัท ก เลือกใช้การกู้ยืมเงินตราต่างประเทศมาเป็นเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ โดยทำการกู้ยืมเงินเป็นมูลค่าเท่ากับเงินลงทุนสุทธิ เท่ากับ USD 100,000,000

รายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง (Hedged Item) คือ เงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ
 เครื่องมือป้องกันความเสี่ยง (Hedging Instrument) คือ เงินกู้ในสกุลเงินตราต่างประเทศ

เงินลงทุนสุทธิ และเงินกู้ยืม

วันที่ 30 มิถุนายน 25x1	3,533,568,905 บาท (100,000,000 / 0.0283)	
Dr. เงินลงทุนในบริษัท ข		3,533,568,905
Cr. เงินสด		3,533,568,905
บันทึกการซื้อเงินลงทุนในบริษัท ข		
Dr. เงินสด		3,533,568,905
Cr. เงินกู้		3,533,568,905
บันทึกเงินกู้ยืม		

วันที่ 31 ธันวาคม 25x1

กำหนดให้รายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง (Hedged Item) ซึ่งก็คือ เงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ ยังคงเท่ากับ USD 100,000,000

จากข้อมูลในเอกสารการป้องกันความเสี่ยง (Hedge Documentation) รายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง (Hedged Item) และเครื่องมือป้องกันความเสี่ยง (Hedging Instrument) มีการหักกลบกันอย่างเป็นระบบในกำไรหรือขาดทุน การป้องกันความเสี่ยงนี้มีประสิทธิผลทั้งจำนวน มีการรับรู้ผลกำไรขาดทุนส่วนที่ระบุได้ว่ามีประสิทธิผลในการป้องกันความเสี่ยงโดยตรงในส่วนของผู้ถือหุ้น และในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

เงินลงทุนสุทธิ และเงินกู้ยืม

วันที่ 30 มิถุนายน 25x1	3,533,568,905 บาท (100,000,000 / 0.0283)	
วันที่ 31 ธันวาคม 25x1	3,597,122,302 บาท (100,000,000 / 0.0278)	
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยน	63,553,397 บาท	
Dr. เงินลงทุนในบริษัท ข		63,553,397
Cr. กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		63,553,397
บันทึกการวัดมูลค่าเงินลงทุนสุทธิ		
Dr. กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		63,553,397
Cr. เงินกู้		63,553,397
บันทึกการวัดมูลค่าใหม่ของเงินกู้ยืม		

วันที่ 30 มิถุนายน 25x2

ระหว่างปี 25x2 บริษัท ข มีผลขาดทุน ส่งผลให้เงินลงทุนสุทธิลดลงเหลือ USD 95,000,000 เมื่อรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง (Hedged Item) และเครื่องมือป้องกันความเสี่ยง (Hedging Instrument) ไม่สามารถหักกลบกันได้ จึงทำให้เกิดผลต่างส่วนที่ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งกิจการจะรับรู้ผลต่างส่วนที่ไม่มีประสิทธิภาพที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินลงทุนสุทธิในกำไรหรือขาดทุนสุทธิประจำงวด

เงินลงทุนสุทธิ

วันที่ 31 ธันวาคม 25x1	3,597,122,302 บาท (100,000,000 / 0.0278)	
วันที่ 30 มิถุนายน 25x2	3,242,320,819 บาท (95,000,000 / 0.0293)	
	+ 175,131,349 บาท (5,000,000 / 0.02855)	
	= 3,417,452,168 บาท	
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยน	(179,670,134) บาท	
Dr. กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		179,670,134
Cr. เงินลงทุนในบริษัท ข		179,670,134
บันทึกการวัดมูลค่าเงินลงทุนสุทธิ		

เงินกู้ยืม

วันที่ 31 ธันวาคม 25x1	3,597,122,302 บาท (100,000,000 / 0.0278)	
วันที่ 30 มิถุนายน 25x2	3,412,969,283 บาท (100,000,000 / 0.0293)	
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยน	(184,153,019) บาท	
Dr. เงินกู้		184,153,019
Cr. กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		179,670,134
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยน		4,482,885
บันทึกการวัดมูลค่าใหม่ของเงินกู้ยืม		

งบกำไรขาดทุน

ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยน	4,482,885
--------------------------	-----------

วันที่ 31 ธันวาคม 25x2

บริษัท ข มีกำไรสุทธิระหว่างงวดเวลา ส่งผลให้เงินลงทุนสุทธิเพิ่มกลับมาเป็น USD 100,000,000 เมื่อรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง (Hedged Item) และเครื่องมือป้องกันความเสี่ยง (Hedging Instrument) ไม่สามารถหักกลบกันได้ จึงทำให้เกิดผลต่างส่วนที่ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งกิจการจะรับรู้ผลต่างส่วนที่ไม่มีประสิทธิภาพที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินลงทุนสุทธินี้ในกำไรหรือขาดทุนสุทธิประจำงวด เช่นเดียวกับในวันที่ 30 มิถุนายน 25x2

เงินลงทุนสุทธิ

วันที่ 30 มิถุนายน 25x2	3,242,320,819 บาท (95,000,000 / 0.0293)	
	+ 167,504,188 บาท (5,000,000 / 0.02985)	
	= 3,409,825,007 บาท	
วันที่ 31 ธันวาคม 25x2	3,289,473,684 บาท (100,000,000 / 0.0304)	
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยน	(120,351,323) บาท	
Dr. กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		120,351,323
Cr. เงินลงทุนในบริษัท ข		120,351,323
บันทึกการวัดมูลค่าเงินลงทุนสุทธิ		

เงินกู้ยืม

วันที่ 30 มิถุนายน 25x2	3,412,969,283 บาท (100,000,000 / 0.0293)	
วันที่ 31 ธันวาคม 25x2	3,289,473,684 บาท (100,000,000 / 0.0304)	
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยน	(123,495,599) บาท	
Dr. เงินกู้		123,495,599
Cr. กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		120,351,323
ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยน		3,144,276
บันทึกการวัดมูลค่าใหม่ของเงินกู้ยืม		

งบกำไรขาดทุน

ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยน		3,144,276
--------------------------	--	-----------

สรุป

ในอนาคตอันใกล้นี้ ประเทศไทยจะมีการนำ TFRS9 มาใช้ ซึ่งการนำมาตรฐานฉบับใหม่นี้มาใช้ นอกจากจะกระทบในเรื่องของการรับรู้รายการ การจัดประเภทและการวัดมูลค่าของเครื่องมือทางการเงิน และการด้อยค่าสินทรัพย์ทางการเงินแล้ว ยังกระทบในเรื่องของการบัญชีป้องกันความเสี่ยงอีกด้วย กิจกรรมที่สามารถที่จะนำเรื่องของการบัญชีป้องกันความเสี่ยงนี้มาใช้ในการป้องกันความเสี่ยงได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม กระแสเงินสดและความเสี่ยงในเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ ผ่านการใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยง (Hedging Instrument) ต่าง ๆ ซึ่งหนึ่งในตัวอย่างที่น่าสนใจก็คือ การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ (Hedged Item) ด้วยการใช้การกู้ยืมเงินตราต่างประเทศ มาเป็น Hedging Instrument ซึ่งจะช่วยกิจการลดผลกระทบที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน เนื่องจากในการจัดทำงบการเงิน กิจการจะต้องมีการแปลงค่าเงินลงทุนสุทธิให้มาเป็นสกุลเดียวกับที่ใช้ในกิจการ ซึ่งผลที่เกิดจากการแปลงค่าเงินลงทุนสุทธิ กับการแปลงค่าเงินกู้ยืมนี้ จะมีการเคลื่อนไหวไปในทิศทางตรงกันข้ามกัน ทำให้ผลกระทบจากการแปลงค่าของ Hedged Item และ Hedging Instrument ในแต่ละงวดสามารถหักล้างกันได้ ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถหักล้างกันได้ทั้งหมดในบางกรณี แต่การใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงนี้จะช่วยบรรเทาผลกระทบที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนได้

การศึกษาในเรื่องของการบัญชีป้องกันความเสี่ยงจึงน่าจะเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับผู้บริหารหรือผู้ใช้ข้อมูลบางกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้โดยตรง โดยในบทความนี้ได้ยกตัวอย่างในกรณีเรื่องของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ เพื่อเป็นตัวอย่างหรือแนวทางของรูปแบบหนึ่งของการบัญชีป้องกันความเสี่ยงให้เห็นพอสังเขปเท่านั้น ทั้งนี้วิธีการบัญชีเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยงยังมีอีกหลายรูปแบบ ผู้ใช้ควรศึกษาและพิจารณาถึงวิธีการใช้งาน ข้อดีและข้อเสียของแต่ละรูปแบบให้ดี เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

REFERENCES

- Federation of Accounting Professions. (2016). *The Effects of Changes in Foreign Exchange Rates*. Retrieved November 1, 2018, from <http://www.fap.or.th/upload/9414/85FIUvOKdz.pdf>
- PricewaterhouseCoopers. (2017). *Hedge of a net investment in a foreign operation*. Retrieved November 1, 2018, from <https://www.pwc.com/gx/en/audit-services/ifrs/publications/ifrs-9/achieving-hedge-accounting-in-practice-under-ifrs-9.pdf>
- The Basics of Accounting for Derivatives and Hedge Accounting. (2011). Retrieved November 1, 2018, from <https://www.cmegroup.com/education/files/fincad-hedge-accounting-kpmg-whitepaper.pdf>
- Federation of Accounting Professions. (2016). *Manual of TAS 21*. Retrieved November 1, 2018, from <http://www.fap.or.th/upload/9414/85FIUvOKdz.pdf>
- Federation of Accounting Professions. *TFRS 9*, Retrieved November 1, 2018.

